

Kauno RATC

VŠĮ KAUNO REGIONO ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRAS

Pramonės pr. 4A, LT-51329 Kaunas, Lietuva, tel./faks.: +370 37 311 267
tel. +370 37 490 735, el. p. info@kaunoradc.lt, www.kaunoradc.lt

PPANEŠIMAS

DĖL ATLIEKŲ PRIĖMIMO IR APDOROJIMO KAUNO REGIONINIUOSE SĄVARTYNUOSE, MECHANINIO BIOLOGINIO APDOROJIMO IR MECHANINIO ATLIEKŲ RŪŠIAVIMO ĮRENGINIUOSE, ŽALIŲJŲ ATLIEKŲ KOMPOSTAVIMO AIKŠTELĖSE, DIDELIŲ GABARITŲ IR KITŲ ATLIEKŲ SURINKIMO AIKŠTELĖSE MOKESČIO TVIRTINIMO

2020-02-10

Šiuo metu už atliekų tvarkymą Kauno regione yra taikomi 2017 m. lapkričio 27 d. Visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimu Nr. D17-2-1 patvirtinti atliekų tvarkymo mokesčio tarifai (toliau – ATM), paskaičiuoti 2018-2019 metams.

Per 2018-2019 m. įvyko nemažai pokyčių, todėl ATM tarifus reikia tikslinti ir tam buvo pirkto ekspertų paslaugos parengimui. ATM skaičiavimai buvo atliekami atsižvelgiant į pagrindinius atliekų tvarkymo principus nustatančius teisės aktus, pagrindinius strateginius atliekų tvarkymo uždavinius, ženkliai išaugusias atliekų tvarkymo paslaugų kainas bei eilę kitų faktorių (smulkiau pridedamoje prezentacijoje).

Pagrindiniai strateginiai atliekų tvarkymo uždaviniai:

- iki 2020 metų ne mažiau kaip **65 proc. komunalinių atliekų turi būti perdirbtos ar kitaip panaudotos;**
- iki 2020 metų mažiausiai **50 %** (vertinant pagal atliekų kiekį) **komunalinių atliekų sraute esančių popieriaus ir kartono, metalų, plastikų ir stiklo atliekų būtų paruošiamos naudoti pakartotinai ir perdirbti.**

Skaičiavimo modelis suformuotas taip, kad komunalinių atliekų (toliau – KA) kiekiai būtų prognozuojami konservatyviai, t.y. laikantis nuostatos, kad nustatytos užduotys bus pasiektos minimaliai. Laikantis šios prielaidos ir remiantis esama situacija, suformuota KA pirminio rūšiavimo prognozė. Vertinant šalinamų atliekų kiekius, taip pat įvertintas gamybinių (ūkinėje veikloje susidarančių) atliekų kiekis bei atliekos, į šalinimo įrenginius patenkančios iš atliekų priėmimo aikštelių.

2019 m. lapkričio mėn. dalininkams buvo pateikti sekantys ATM tarifai:

- komunalinių atliekų tvarkymo mokestis – 73,58 Eur/t,
- kitų atliekų (gamybinių), neturinčių asbesto – 80,- Eur/t,
- kitų atliekų, turinčių asbesto – 100,- Eur/t.

Tačiau 2019-12-18 Seimas patvirtino mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo pakeitimo įstatymą, kuriuo taršos mokestį sumažino iki 5,- Eur/t (buvo 27,51 Eur/t). Atsižvelgiant į tai 2019-12-23 Kauno RATC dalininkų susirinkime buvo nuspręsta perskaičiuoti ATM parengiant keturias alternatyvas.

2020-02-10 dalininkų susirinkimo metu buvo apsvarstyti patikslinti ATM tarifai ir balsų dauguma priimtas sprendimas savivaldybių taryboms teikti svarstyti ATM dydį, kai priimama, kad

VŠĮ KAUNO REGIONO ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRAS

Pramonės pr. 4A, LT-51329 Kaunas, Lietuva, tel./faks.: +370 37 311 267
tel. +370 37 490 735, el. p. info@kaunoratc.lt, www.kaunoratc.lt

Kauno RATC

valstybinis taršos mokestis 2020 ir 2021 m. 5,- Eur/t ir deginama maksimaliai: 2020 m. – 72 tūkst. t., 2021 m. – 81 tūkst. t.

Pasirenkant alternatyvą buvo atsižvelgta į:

a) kuo didesnis atliekų kiekis bus šalinamas, tuo greičiau užsipildys esami sąvartynai, tuomet reikės padidinti sąvartynų uždarymui kaupiamų lėšų (Eur/metus) sumas (tiek Zabieliškio veikiančios sekcijos, tiek Lapių viso sąvartyno), nes ATM skaičiavimuose sąvartynų uždarymo terminas apskaičiuotas, jei KA bus šalinamos minimaliai (t.y. perdirbimui netinkančias atliekas maksimaliai nukreipiant deginimui),

b) dėl didesnio šalinamo atliekų kiekio anksčiau reikės lėšų Zabieliškio sąvartyno plėtrai,

c) kai bus uždarytas Lapių sąvartynas, reikės numatyti daugiau lėšų atliekų transportavimui į „naująjį Zabieliškio sąvartyną“,

d) būtina įsivertinti Zabieliškio kaimo gyventojų pasipriešinimą sąvartyno plėtrai,

e) savivaldybėms gresia baudos už atliekų tvarkymo užduočių nevykdymą.

Taigi, alternatyva „deginama maksimaliai“ priimama, kad visos perdirbimui netinkamos atliekos po apdorojimo MBA/MAR bus nukreiptos į deginimą, priimant, kad vieną mėnesį deginimo nebus dėl jėgainės techninės profilaktikos.

Vertinant Kauno RATC sąnaudas iki 2022 m., darytos šios prielaidos:

	Mato vnt.	2019	2020	2021	2022
Makroekonominės prielaidos					
Vidutinis DU pokytis	%	8,04	6,43	5,83	5,50
Metinė infliacija	%	2,40	2,30	2,10	2,00

Kitos prielaidos					
	Mato vnt.	2019	2020	2021	2022
Taršos mokestis už atliekų, neturinčių asbesto, šalinimą sąvartyne (A alternatyva)	Eur/t	5,00	5,00	5,00	5,00
Taršos mokestis už atliekų, neturinčių asbesto, šalinimą sąvartyne (B alternatyva)	Eur/t	5,00	5,00	30,00	30,00
Atliekų priėmimo į deginimo įrenginius kaina	Eur/t	28,00	35,00	35,00	35,00

VŠĮ KAUNO REGIONO ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRAS

Pramonės pr. 4A, LT-51329 Kaunas, Lietuva, tel./faks.: +370 37 311 267
tel. +370 37 490 735, el. p. info@kaunoratc.lt, www.kaunoratc.lt

Kauno RATC

Vienos tonos atliekų transportavimo į deginimo įrenginius kaina	Eur/t	13,22	1,78	1,81	1,85

Pagrindinės skaičiavimų prielaidos:

Į skaičiavimus įtraukiamos nuosavo kapitalo (ilgalaikio turto) nusidėvėjimo sąnaudos, kurios vertinant 2018-2019 m. ATM vertinamos nebuvo;

- Vertinant paskolų poveikį į sąnaudas traukiamos tik paskolų palūkanos (2018-2019 m. buvo įvertintos paskolos grąžinimo įmokos);

- Vertintas šių paskolų poveikis:

- Danske Bank paskola – 2.100.000 Eur;

- Danske Bank paskola – 2.830.000 Eur;

- Nauja paskola skirta valymo įrenginių statybai Zabieliškio sąvartyne – 1.000.000 Eur (Terminas: 10 m., Palūkanos: 2,7 %).

- Sąvartynų ir atliekų priėmimo aikštelių eksploatavimo sąnaudos priklausys nuo pristatomų atliekų kiekių.

- Atliekų priėmimo aikštelių išlaikymo sąnaudos auga dėl didėjančio atliekų kiekio, atvežamo į aikšteles bei augančių atliekų tvarkymo įkainių (ypatingai didžiųjų atliekų).

MBA/MAR eksploatavimo sąnaudų prognozavimo pagrindinės prielaidos:

- MBA/ MAR eksploatavimo sąnaudos priskiriamos tik KA;

- Mobilios technikos (krautuvų) nuomos ir šios technikos kuro išlaidos grindžiamos sudarytų sutarčių su tiekėjais vertėmis (įkainiai kasmet auga);

- Atliekų ir komposto transportavimo į sąvartyną sąnaudos mažės dėl mažėjančio pervežamo atliekų kiekio;

- Nenumatytos išlaidos sudarys 10 % nuo visų įrangos eksploatavimo, medžiagų ir ūkinių išlaidų, atsižvelgiant į faktiškai patirtas nenumatytas išlaidas;

- Atliekų deginimo sąnaudos auga dėl 7 Eur/t išaugusio deginimo įkainio (žr. į aukščiau pateiktas prielaidas);

- Atliekų transportavimo į deginimo įrenginius kaina sumažės dėl sumažėjusio atstumo iki deginimo įrenginių.

- Kitų sąnaudų pokyčiai priklauso nuo susidarančių atliekų kiekių ir infliacijos įtakos.

Be aukščiau pateiktų išlaidų prognozavimo prielaidų, taip pat buvo atliktos **papildomos sąnaudų ir pajamų korekcijos:**

- Sąnaudos sumažinamos 2018-2019 m. sukauptomis ir nepanaudotomis taršos mokesčio lėšomis (iš viso 592 tūkst. Eur, po 296 tūkst. Eur/metams);

- Įvertinamos papildomos pajamos iš Lapių sąvartyno kaupo nuomos (pelenų saugojimui) ~250 tūkst. Eur per metus;

- Atsižvelgta į tai, kad 2020 m. likusiose APA, kur dar buvo numatyta po vieną darbuotoją, bus priimama po antrą darbuotoją, t.y. steigiami papildomi 5 etatai.

Apskaičiuoti ATM tarifai nustatomi skirtingi pagrindinėms atliekų grupėms.

Remiantis galiojančiomis rinkos kainomis, siūloma **gamybinių atliekų (be asbesto) priėmimo į šalinimo įrenginius kaina (juridiniams ir fiziniams asmenims) – 80,00 Eur/t bei asbesto turinčių atliekų priėmimo kaina – 100,00 Eur/t.**

Kauno RATC

VŠĮ KAUNO REGIONO ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRAS

Pramonės pr. 4A, LT-51329 Kaunas, Lietuva, tel./faks.: +370 37 311 267
tel. +370 37 490 735, el. p. info@kaunoradc.lt, www.kaunoradc.lt

Siekiant, kad komunalinių atliekų tvarkymo kaina kiekvienais metais nesikeistų, ATM tikslinga nustatyti ilgesniam nei 1 m. laikotarpiui ir **pasirenkant alternatyvą, kai deginama maksimaliai bei taršos mokestis 2020 ir 2021 m. 5,00 Eur/t.**

Vidutinis komunalinių atliekų ATM dydis 2020-2021 m.

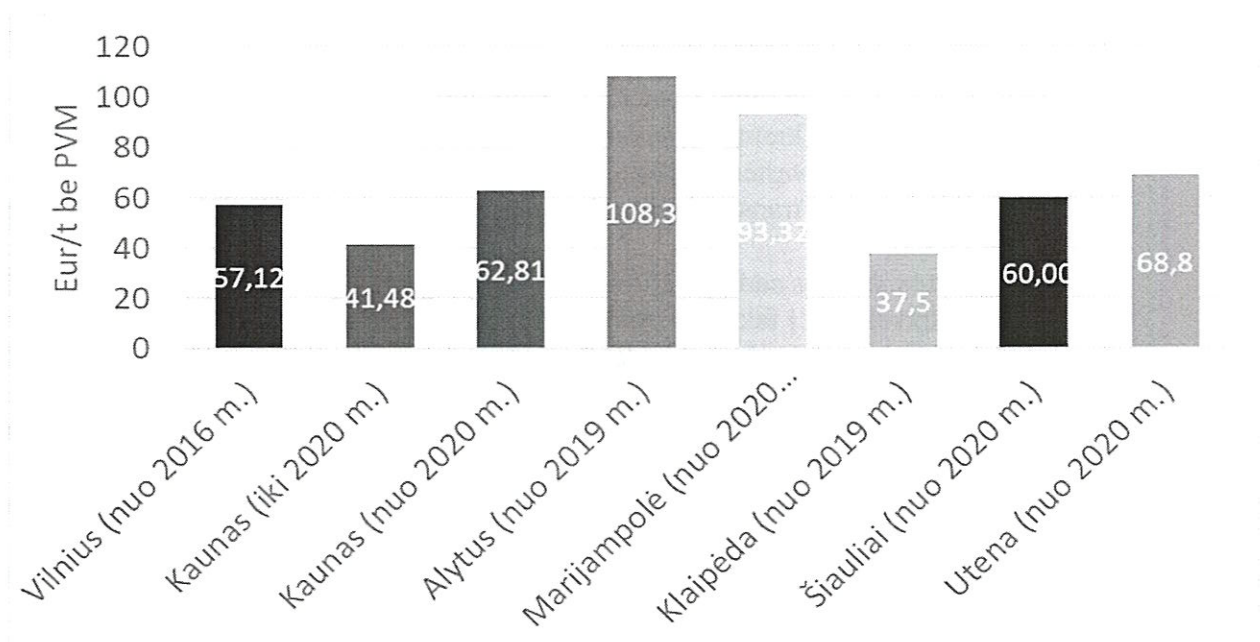
62,81 Eur/t

Kauno regiono žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelėse žaliųjų atliekų priėmimo ir apdorojimo mokesčiai nesikeičia ir lieka sekantys:

- **fiziniam asmeniui**, daugiabučių namų ir sodininkų bendrijoms - **nemokamai**;
- **juridiniams asmenims** (išskyrus daugiabučių namų ir sodininkų bendrijas) – **47,48 Eur** (be PVM) už 1 toną.

Palyginimui žemiau esančiame grafike pateikiame kitų atliekų tvarkymo centrų taikomus komunalinių atliekų tvarkymo tarifų dydžius.

KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO MOKESČIŲ PALYGINIMAS

Vertinant ATM tarifų dydžius, akcentuotinas „visų sąnaudų padengimo“ principas, reikalaujantis, kad mokėjimai už komunalinių atliekų tvarkymą turi padengti visas tiesiogines ir netiesiogines atliekų tvarkymo sąnaudas. Įstaigai siekiant užtikrinti regioninės atliekų tvarkymo sistemos funkcionavimą – įdiegtos infrastruktūros tinkamą eksploataciją, atliekų tvarkymą, turi būti padengiamos įstaigos patiriamos būtinosios su komunalinių atliekų tvarkymu susijusios sąnaudos. Taigi, ATM tarifai apskaičiuoti tokio dydžio, kad surinktos lėšos dengtų suplanuotas atliekų tvarkymo sistemos sąnaudas: didelių gabaritų atliekų surinkimo ir transportavimo, sąvartynų eksploataavimo, senų sąvartynų uždarymo, rekultivavimo ir priežiūros po uždarymo, kitos atliekų tvarkymo infrastruktūros eksploataavimo ir plėtros, atliekų tvarkymo sistemos administravimo bei kitas su atliekų tvarkymu susijusias išlaidas.

Įstaigos kodas 300092998

PVM mokėtojo kodas LT100001791219

A/s Nr. LT 134010042500319096

Luminor Bank AB

Banko kodas 40100

Kauno RATC

VŠĮ KAUNO REGIONO ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRAS

Pramonės pr. 4A, LT-51329 Kaunas, Lietuva, tel./faks.: +370 37 311 267
tel. +370 37 490 735, el. p. info@kaunoratc.lt, www.kaunoratc.lt

Remiantis ekspertų atlikta sąnaudų atliekų tvarkymo sistemai analize ir skaičiavimais, pagrindinės atliekų tvarkymo sistemos sąnaudų sudedamosios dalys ir jų procentinė išraiška yra sekanti:

Sąnaudų pavadinimas	2020 -2021 m.
Atliekų (komunalinių ir gamybinių) tvarkymo sistemos administravimo/eksploatavimo sąnaudos (be MBA ir MAR)	34,07 %
MBA ir MAR eksploatavimo sąnaudos	63,36 %
Taršos mokesčio sąnaudos*	2,57 %
Iš viso:	100 %

*surenkamas mokestis už aplinkos teršimą sąvartynuose šalinamomis atliekomis pervedamas į valstybės biudžetą.

Prašome pritarti pateiktam sprendimo projektui „Dėl atliekų priėmimo ir apdorojimo Kauno regioniniuose sąvartynuose, mechaninio biologinio apdorojimo ir mechaninio atliekų rūšiavimo įrenginiuose, žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelėse, didelių gabaritų ir kitų atliekų surinkimo aikštelėse mokesčio tvirtinimo“.

PRIDEDAMA:

1. Prezencija „Atliekų tvarkymo mokesčio nustatymas Kauno regiono savivaldybėse“;
2. Atliekų tvarkymo mokesčio skaičiavimai, 1 CD;
3. Visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimo projektas, 3 lapai.

Direktorė

Ingrida Valavičienė